UNIDADE 1. ACTIVIDADES DE REPASO

1. a) Compara o mapa de Italia que aparece na unidade con outro actual e menciona algunhas das rexións que conservan o nome antigo.

- b) De que xeito influíu a xeografía de Italia no modo de ser dos romanos?

2. a) Sitúa xeograficamente e indica a que grupo pertencen as seguintes linguas indoeuropeas:

bretón, galés, umbro e armenio.

- b) Que causas favoreceron a aparición das linguas romances?

3. Acentúa ortograficamente e escribe como se le o seguinte texto latino:

Vrbem Romam, sicūti ego accēpi, condidēre atque habuēre initio Troiāni, qui profŭgi sedĭbus incertis vagabantur.

SALUSTIO, *Conxuración de Catilina*

Segundo eu aprendín, os troianos, que vagaban fuxitivos, sen un sitio fixo, fundaron e ocuparon nun principio a cidade de Roma.

a) Sinala en que sílaba iría o acento nas seguintes palabras. Explica a razón.

Nomĭna, misericordia, vocāre, sagitta, Galli.

b) Indica a que conxugación pertencen os seguintes verbos:

accipio, accĭpis, accipĕre, accēpi, accēptum
habeo, habes, habēre, habui, habĭtum
condo, condis, condĕre, condĭdi, condĭtum

c) Sinala a declinación á que pertencen os seguintes substantivos:

genus, genĕris; initium, initii; Roma, Romae; manus, manus.

4. a) Sinala os cultismos e vulgarismos do seguinte grupo de palabras: vitalidade, noite, illa, pedal, ferro, taurino, filial, peninsular, vida, noctámbulo, filla, pé.

b) Deduce de qué palabra latina derivaron as seguintes galegas e castelás:

PALABRAS GALEGAS E CASTELÁS	PALABRAS LATINAS
Abella / abeja, ceo / cielo, pobreza, formigo / hormigueo, popular, delgado, maxistral / magistral.	**popŭlum, caelum, magistrum, apicŭlam, delicātum, paupĕrem, formīcam.**

SOLUCIONARIO

1. a) Compara o mapa de Italia que aparece na unidade con outro actual e menciona algunhas das rexións que conservan o nome antigo.

Véneto (de **Venetia**), Umbría, Lazio (de **Latium**), Campania, Liguria e Apulia.

- b) De que xeito influíu a xeografía de Italia no modo de ser dos romanos?

Decisivamente, pois dotou ao seu carácter de calidades propias de campesiños e soldados, que propiciaron as súas numerosas conquistas.

2. a) Sitúa xeograficamente e indica a qué grupo pertencen as seguintes linguas indoeuropeas:

bretón, galo, umbro e armenio.

Bretón, na Bretaña, rexión do noroeste de Francia, linguas célticas. Galés, en Gran Bretaña, linguas célticas. Umbro, ao norte de Italia, grupo itálico. Armenio, en Armenia, linguas eslavas.

- b) Que causas favoreceron a aparición das linguas romances?

A influencia das linguas autóctonas, a distancia das distintas provincias dentro do imperio e a caída do Imperio romano.

3. **Acentúa ortograficamente e escribe como se le o seguinte texto latino:**

Vrbem Romam, sicūti ego accēpi, condidēre atque habuēre initio Troiāni, qui profŭgi sedĭbus incertis vagabantur.

[Úrbem Rómam, sikúti égo akképi, kondidére átqwe habuére inítio Troyáni, qwí prófugi sédĭbus inkértis wagabántur]

SALUSTIO, *Conxuración de Catilina*

Segundo eu aprendín, os troianos, que vagaban fuxitivos, sen un sitio fixo, fundaron e ocuparon nun principio a cidade de Roma.

d) Sinala en que sílaba iría o acento nas seguintes palabras. Explica a razón.

Nomĭna, misericordia, vocāre, sagitta, Galli.

Nomĭna [nómina]. Na antepenúltima por ser a penúltima sílaba breve: leva o signo (˘).

Misericordia [miserikórdia]. Na antepenúltima por ser a penúltima breve: vogal seguida de vocal.

Vocāre [wokáre]. Na penúltima por ser longa: leva o signo (¯)

Sagitta [sagítta]. Na penúltima por ser longa: vogal seguida de dúas consoantes.

Galli [gál-li]. Na penúltima por ser bisílaba.

e) Indica a que conxugación pertencen os seguintes verbos:

accipio, accĭpis, accipĕre, accēpi, accēptum	**4ª mixta**
habeo, habes, habēre, habui, habĭtum	**2ª**
condo, condis, condĕre, condĭdi, condĭtum	**3ª**

f) Sinala a declinación á que pertencen os seguintes substantivos:

genus, genĕris; initium, initii; Roma, Romae; manus, manus.

genus, genĕris 3ª
initium, initii 2ª
Roma, Romae 1ª
manus, manus 4ª

4. a) Sinala os cultismos e vulgarismos do seguinte grupo de palabras: vitalidade, noite, illa, pedal, ferro, taurino, filial, peninsular, vida, noctámbulo, filla, pé.

CULTISMO	PAL. PATRIMONIAL
vitalidade	**vida**
noctámbulo	**noite**
peninsular	**illa**
pedal	**pé**
taurino	**touro**
filial	**filla**

b) Deduce de que palabra latina derivaron as seguintes galegas e castelás:

PALABRAS GALEGAS E CASTELÁS	PALABRAS LATINAS
Abella / abeja, ceo / cielo, pobreza, formigo / hormigueo, popular, delgado, maxistral / magistral.	**popŭlum, caelum, magistrum, apicŭlam, delicātum, paupĕrem, formīcam.**

Galego	Castelán	Latín
abella	abeja	**apicŭlam**
ceo	cielo	**caelum**
pobreza	pobreza	**paupĕrem**
formigo	hormigueo	**formīcam**
popular	popular	**popŭlum**
delgado	delgado	**delicātum**
maxistral	magistral	**magistrum**